

Justitias bemærkninger til regeringens reviderede udkast til lovforslag om koranloven L 65

Justitia ser positivt på, at regeringen med sit reviderede lovforslag om kriminalisering af utilbørlig behandling af religiøse genstande L 65 (herefter benævnt "lovforslaget") begrænser flere af de oprindelige lovforslags indskrænkninger af kunstnerisk, politisk og religiøs ytringsfrihed. Justitia ser også positivt på, at det reviderede forslag indeholder en solnedgangsklausul på 3 år. Dog ændrer revideringen ikke den mest grundlæggende indvending mod lovforslaget, som udgør et markant og stærkt betænkeligt brud med en dybt forankret dansk retstradition, hvorefter man her i landet ikke straffer ytringer, der krænker religiøse doktriner og følelser.

Lovforslaget rejser alvorlige bekymringer om ytringsfrihed og overholdelse af internationale menneskerettigheder. Det er afgørende, at Folketinget nøje overvejer disse aspekter, før de vedtager lovforslaget, da det kan medføre væsentlige konsekvenser for ytringsfrihed og Danmarks internationale forpligtelser.

Justitia fremhæver følgende bekymringer ved lovforslaget:

Indskrænkning af ytringsfriheden: Lovforslaget har fortsat en række alvorlige konsekvenser for den kunstneriske, politiske og religiøse ytringsfrihed. Forslaget indsnævrer det oprindelige lovforslags brede og uklare anvendelsesområde, men de principielle problemer med lovforslaget forbliver uændret.

Brud med dansk tradition: Danmark har en stærk tradition for ikke at bruge statsmagten til at straffe ytringer, der krænker religiøse doktriner og følelser. Ingen personer er dømt for blasfemi siden 1946 og blasfemiparagraffen blev afskaffet i 2017. Lovforslaget afviger således fra dansk juridisk og politisk kultur, og er udtryk for et alvorligt tilbageskridt der åbner døren for yderligere begrænsninger af ytringsfriheden til fordel for religion.

Desuden går lovforslaget imod en central anbefaling i Ytringsfrihedskommissionens betænkning nr. 1573 fra 2020 om beskyttelse af ytringsfriheden:

"Kommissionen anbefaler, at man fra lovgivers side vender tilbage til den tilgang, der var den fremherskende herhjemme i mange år efter 2. Verdenskrig. Det betyder, at udfordringerne i langt højere grad, end det har været tilfældet de senere år, skal mødes ved at værne om ytringsfriheden i stedet for at begrænse den."

Overholdelse af internationale forpligtelser: Lovforslaget overser fortsat en række problemstillinger relateret til Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder bl.a. FN's Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (ICCPR). ICCPR Artikel 19 beskytter ytringsfriheden og ifølge FN's Menneskerettighedskomiteé tillader Artikel 19 ikke begrænsninger af ytringsfriheden med henvisning til at undgå krænkelser af religiøse doktriner, symboler eller følelser. Det reviderede lovforslag indeholder

ingen referencer til ICCPR Artikel 19, hvilket er bekymrende, da Danmark risikerer at vedtage en lov, der er i strid med sine internationale forpligtelser.

Lovforslagets bemærkninger overser også retspraksis fra den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, der fastslår, at det som udgangspunkt ikke overholder proportionalitetskravet at idømme frihedsstraf for ytringer som ikke har karakter af trusler, opfordringer til vold eller hadsk tale rettet mod en bestemt befolkningsgruppe. På den baggrund må det antages at være tvivlsomt om (gentagen) overtrædelse af forbuddet mod utilbørlig behandling kan sanktioneres med fængselsstraf som fastsat i bemærkningerne.

Justitia skal rette opmærksomhed på, at Justitsministeriet ikke klart har besvaret, om lovforslaget er i overensstemmelse med ICCPR Artikel 19 og retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende frihedsstraf for ytringer.

Justitia henviser også til sit oprindelige [høringssvar](#).